

Elizabet LEMELEVA, Vladimír LEMELEV, Rusio

...nenio estas eĉ komparebla kun unu ago de la homa bonkoreco.
B. PASKALO

Tio okazis dum nia juneco, antaŭ 45 jaroj, kiam ni ambaŭ estis studentoj en la sesa lernoĵaro de la Samarkanda **medicina** universitato (Uzbekio, tiama Sovetunio). Tiam ni praktikis en malsanulejo de la malgranda uzbekia urbo Katakurgano. La tempo estis preskaŭ postmilita, kaj la homoj plejparte vivis malriĉe.

Ni memoras, kvazaŭ tio okazis hieraŭ: en la malsanulejo, kie ni praktikis, kuŝis grave malsana homo — tre maljuna aveto, kiu havis ĉiujn simptomojn de kor-malsano. Sed, dank' al intensa kuracado, lia stato iom pliboniĝis, kaj li petis la permeson foriri hejmen: "Mia maljunulino hejme estas sola, tre **sopiras**; kaj krom tio mi ja laboras kiel **gardisto** en kinejo". Ni estis tre mirigitaj: "Aveto, vi estas jam pli ol sepdek-jaraĝa, malsana, malforta — vi devas ne plu labori!" Sed li malĝoje respondis: "Nu, kion fari — sen mia salajro ni ja ne povas vivi, ĉar ni ne havas aliajn viv-rimedojn..." Kaj li rakontis al ni sian malgajan historion.

La tutan vivon li laboris en kolĥozo*, sed li devis translokiĝi kun la familio en urbon, kiam li ankoraŭ ne atingis la **pensian** aĝon. Baldaŭ komenciĝis la milito; du liaj filoj **pereis** ĉe la fronto, kaj restis nur la malplej aĝa infano — filino, sed ŝi havis sian pro-

Rapidu fari bonon!

pran familion kun malgrandaj infanoj kaj laboris kiel sub-**flegistino** en malsanulejo. "Vivas ŝi tre malriĉe..." — aldonis la avo. Do, ni skribis lian adreson kaj decidis viziti lian familion: por ĝustigi iujn aldonajn informojn kaj eble iel helpi.

Ambaŭ gemaljunuloj loĝis ĉe la urborando en malgranda **mizera** dometo. Ili tre ekĝojis, kiam ni venis, kaj tuj volis trinkigi nin per teo. Ni demandis, ĉu ili havas iujn dokumentojn pri la pereintaj infanoj. La avo elprenis leterojn enpakitajn en malnovan gazeton — triangulojn, ricevitaĵojn de la **fronto**. La filoj skribis, ke ili "batas" faŝistojn, tre amas la gepatrojn, sopiras... Finfine li montris la **funebtran** informon pri la pereado de la pli juna filo (li mortis kiel **heroo**...). La pli aĝa filo "malaperis sen post-signo". Paradoxse, sed pro mal-homamaj leĝoj oni rifuzis pagi pension al la maljunaj gepatroj de la filoj, kiuj pereis por la Patrujo. En unu kazo pro tio, ke pli juna filo pereis je la aĝo 18-jara — tiutempe liaj gepatroj, kompreneble, ne dependis de lia helpo. En la dua kazo, ĉar oni ne pagas pension al gepatroj, kies filoj malaperis sen post-signo...

Ni promesis al niaj gemaljunuloj ekscii pli pri tiu afero, sed dume ni donacis al ili 100 rublojn (la tiama studenta stipendio estis 220 rubloj monate) kaj decidis viziti ilin ĉiumonate kaj helpi almenaŭ per monrimedoj. Tamen estis necese trovi iun pli taŭgan solvon de tiu problemo... Neatendite ni rememoris, ke antaŭ-nelonge ni resanigis de grava malsano unu knabon. Lia patro, kiu laboris kiel **advokato**, dankis nin kaj promesis, ke ni povos turni nin al li por ajna konsilo. Do, ni vizitis lin kaj rakontis pri la malfeliĉo de niaj kompatindaj gemaljunuloj. "La afero, certe, estas malsimpla, sed ne senespera", — li diris. Sed restis unu grava "sed": necesis ke ili prezentu plendon ĉe juĝistaro kontraŭ la propra filino, kiu ne

provizadas la maljunajn gepatrojn. Juĝistaro, certe, konsideros, ke la filino ne estas kapabla pagi pro malriĉeco. Tial, la ŝtato devos mon-helpi ilin.

La gemaljunuloj komence kontraŭis — ili ja ne volis "juĝ-**procesi** kontraŭ la propra filino". Ni devis tre longe klarigi al ili kaj al la filino, ke tio estos simpla formalajo, kaj ke la filino certe ne pagos ion. Sed — ĉio finiĝis bone: ekde tiam jam la ŝtato komencis provizadi "niajn" gemaljunulojn. Baldaŭ ni revenis hejmen en Samarkandon, sed ni ja daŭre korespondis kun niaj gemaljunuloj kaj de tempo al tempo sendis al ili negrandan mon-helpon.

Sed unu tagon ni ricevis la funebtran leteron el Katakurgano. La avino skribis, ke antaŭ unu tago mortis la avo, kaj dank' al nia ĵus-sendita monhelpo ŝi aĉetis dek ovojn, iomete da butero, lakton, unu **akvomelonon** kaj aranĝis malgrandan funebraĵon por la mortinto. En la fino ŝi skribis: "Bona homo estis mia edzo, li neniam **ofendis** min, kaj ankaŭ mi ĉiam zorgis pri li. Kaj al vi — grandan dankon. Donu Dio al vi sanon, feliĉon! Dank' al vi mi daŭre ricevas la ŝtatan monhelpon".

* kolĥozo — kampara kolektivo

- advokato** — homo, kiu defendas aliajn homojn antaŭ la juĝisto
- akvomelono** — granda frukto, verda ekstere, sed ruĝa interne
- flegisto** — iu, kiu prizorgas malsanulojn
- fronto** — la antaŭa parto de la militanta militistaro
- funebro** — malĝoja sento pro ies morto
- gardisto** — iu, kiu certigas sendangerecon
- heroo** — faranto de kuraĝaj, bonaj agoj
- medicino** — scienco pri kuracado
- mizera** — malriĉega
- ofendi** — fari ion malbonan al iu
- pensio** — mono, kiun ricevas homoj, kiam ili ne plu laboras
- perei** — morti
- procesi** — alvoki antaŭ la juĝistaron alia(j)n homo(j)n
- provizi** — doni ion al iu
- sopiri** — senti sin soleca pro ies manko

Kultura mergiĝo*

Jason Steve SÁRKÖZI, Usono

Kion oni devas fari por plene sperti alian kulturon? Mia opinio, oni devas manĝi **strangajn** manĝaĵojn kaj parto-preni nenormalajn agadojn. Mia amikino kaj mi ekloĝis en ĉina urbeto antaŭ kelkaj monatoj: ni iris tien por instrui la anglan kaj sperti azian kulturon.

La ĉinoj estas ege bon-koraj kaj **donac-emaj** homoj, kiuj ĉiam volas **imponi** al siaj eksterlandaj amikoj. Neniam antaŭe mi mangiĝis tiom da diversaj kaj foje

strangaj manĝaĵoj, tamen mi ĉiam volis provi ion novan! Foje miaj amikoj invitis min **naĝi** kun ili en rivero. La plejmulto de eksterlandanoj neniam naĝus en ĝi pro ĝia malpureco, sed mi ja volis imponi al mia amikoj — do, mi konsentis! La rivero estas tre larĝa, sed havas malrapidan **fluon**. La preter-pasantoj kun miro rigardis, kiel tri stranguloj naĝas en la rivero. Kiam ni alvenis al la alia flanko, ni malkovris, ke ĝi estas tro alta kaj do ni ne povis sur-paŝi ĝin, nek volis pro **serpentoj**. Do, ni ek-re-naĝis kaj finfine revenis al la loko, de kie ni venis.

Mi estis ege ĝoja, ke ni povis senprobleme reveni. Sed ĉu mi farus tion denove? Ver-ŝajne, ne!

- mergiĝo** — sub-akv-iĝo
- stranga** — nenormala
- donaco** — tio, kion oni donas senpage
- imponi** — esti-iĝi bonajn sentojn
- naĝi** — movi sin tra akvo per brakoj kaj kruroj
- fluo** — "iro" de la rivero
- serpento** — longa, maldika, ofte danĝera besto

Pri kio temas?!

Alejandro COSSAVELLA, Argentino

Konkurse: Interkulture

Kiam mi vojaĝis tra Eŭropo, per Pasporta Servo, mi renkontiĝis kun japana esperantisto. Ni ludis muzikon en kelkaj lingvoj, kiujn ni pli-malpli scias. Ĉio iris bone ĝis kiam mi elbuŝigis tradukon de la fama *Bésame mucho* en Esperanton. Mi rimarkis, ke li tro atente aŭskultis mian simplan tradukon de la fama kanto, kaj demandis pri la kialo de tiu kroma intereso. Li respondis: "Mi aŭskultis tiun kanton tiom da fojoj... kaj ĝis nun mi eĉ ne sciis, pri kio temas!"

